

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS

Klachtnummer 2017/218

(Schriftelijke) melding die school bij SAVE/Veilig Thuis heeft gedaan is reden geweest voor indienen onderhavige klacht. School behoeft in situatie als onderhavige niet aan waarheidsvinding te doen. Wel mag worden verwacht dat zij zorgvuldig met melding omgaat, ook ten opzichte van degene over wie melding wordt gedaan. Context waarbinnen melding wordt gedaan, speelt daarbij een rol. School heeft gelet op situatie in dit geval niet anders kunnen doen dan melding indienen bij Jeugdzorg. Melding had wellicht al eerder moeten plaatsvinden. School heeft terecht zorgen over leerling gehad. Zoals school ook heeft aangegeven, zijn zorgen ruimer geweest dan seksuele aspect en is melding voortgekomen uit handelingsverlegenheid. School had bovendien zorgen omtrent voorgenomen plotselinge vertrek van klagers en hun kinderen. Niet gebleken is dat conflict tussen klagers en aangeklaagden aan melding ten grondslag heeft gelegen. Terechte melding bij SAVE/Veilig Thuis. Wederkerende incidenten van seksueel grensoverschrijdend gedrag bij kinderen zijn geconstateerd. Dat staat vast. Dat handelen van school in reactie daarop onprofessioneel en inadequaat is geweest, is niet gebleken. Zoals van school verwacht mag worden, heeft school met alle betrokken ouders gesproken. Veel van gebeurde heeft zich in de privé- en gevoels sfeer afgespeeld. School wilde juist veiligheid bieden. School heeft melding gedaan mede omdat klagers geen of ten minste onvoldoende zichtbare actie ondernamen. School heeft ook eerst GGD, vertrouwensinspectie en samenwerkingsverband ZOUT ingeschakeld. Als school ernstige zorgen heeft, is school bevoegd melding te doen en hoeft zij niet zelf onderzoek in te stellen. Geen sprake van volledige onbetrouwbaarheid in communicatie. Wel haperingen. Communicatie komt onzeker over. De commissie geeft daarvan drie voorbeelden.

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 11 oktober 2017 per post een klacht ontvangen van de heer A. en mevrouw B. (hierna te noemen: klagers). Klagers zijn ouders van C. (9 jaar), voormalig leerling van D. te Driebergen (hierna: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 2017/218 is gericht tegen mevrouw E., directeur en mevrouw F., locatieleider, van de school hierna te noemen: aangeklaagden.

1. Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, de heer mr. W.G.G.M. van Holsteijn, lid en mevrouw E.H.I. Gordijn-Oud, lid, bijgestaan door mevrouw mr. D.H.C. Dane-Peeters als secretaris.

De commissie heeft op 11 oktober 2017 per post de klacht inclusief het vragenformulier ontvangen. Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. De commissie heeft op

9 november 2017 per e-mail en op 10 november 2017 per post een verweerschrift met bijlagen ontvangen.

Klagers en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een op 24 november 2017 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Aanwezig waren klager, vergezeld van de heer G., vriend, en aangeklaagden, vergezeld van de heer H., voorzitter Stichting I. en mevrouw mr. J., advocaat.

2. Korte inhoud van de klacht

1. Onprofessionele en inadequate behandeling van wederkerende incidenten van seksueel grensoverschrijdend gedrag bij kinderen. Daarmee geen veiligheid kunnen bieden;
2. Volledige onbetrouwbaarheid in communicatie;
3. De onterechte inzet van Jeugdzorg vanuit conflict gedreven motivatie.

In juni 2016 deden zich incidenten voor van seksueel grensoverschrijdend gedrag op school waarbij een aantal kinderen, waaronder de leerling, betrokken was. Op een vrijdag heeft een gesprek plaatsgevonden met de schoolleiding en de ouders van 2 betrokken kinderen, waaronder klagers, onder begeleiding van iemand van de GGD. De schoolleiding had aangegeven 'handelingsverleggen' te zijn. Vanuit de GGD is geadviseerd een gesprek te laten plaatsvinden met 2 ouders, de 2 betrokken leerlingen en hun leerkracht. Omdat de andere leerlinge niet wilde, is dat gesprek niet doorgegaan.

De schoolleiding was ondanks de bezwaren van klagers niet meer bereid een gesprek als zodanig te faciliteren. Een nieuw gesprek met de schoolleiding en de leerkracht werd geweigerd. Een gesprek met alleen de schoolleiding was wel mogelijk. Tijdens dat gesprek is een enorm meningsverschil en conflict ontstaan over de manier waarop de school acteerde in deze kwestie. Klagers zorg werd niet serieus genomen en de adviezen van de GGD en de door klagers geraadpleegde pedagogen werden genegeerd. Zonder oplossing startte de zomervakantie. Klagers waren voornemens na de zomervakantie voor emigratie met hun beide kinderen naar het buitenland te gaan. Vanwege vertraging in die plannen zijn de kinderen na de vakantie weer naar school gegaan. Klagers wilden in gesprek met de school over onder meer de leerstof die zij zouden kunnen meenemen, maar dat gesprek is er niet gekomen. De ouders waren het niet eens met de groeidocumenten. Ze ondertekenden deze daarom niet en de school nam deze weer in.

Enkele weken voor de herfstvakantie was er opnieuw een incident van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Klagers hebben direct om een gesprek gevraagd met de schoolleiding en de ouders van het betrokken meisje. De leerling voelde zich vaak bedreigd door deze leerlinge, die hem opsloot en dingen van hem wilde. Het gesprek vond plaats op vrijdagmiddag 7 oktober 2016 waarbij de school een externe deskundige had uitgenodigd. Deze deskundige was een expert op het gebied van echtscheidingen en het gesprek werd op zeer onprofessionele wijze gevoerd. Na afloop van het gesprek wilde de directeur klagers ook nog spreken over de buitenlandplannen. Klagers wilden daar een aparte afspraak voor. Het gesprek vond toch plaats in aanwezigheid van de deskundige. Het gesprek verliep niet goed en klagers werden verwijten gemaakt. Op advies van de deskundige zou de schoolleiding op papier zetten wat de school van klagers verwacht en zou daarna opnieuw een gesprek plaatsvinden. Op de maandag kregen klagers echter geen uitleg op papier maar de mededeling dat de directeur vrijdagmiddag een melding had gedaan bij Jeugdzorg. Diezelfde dag startte het traject bij Jeugdzorg. Dit terwijl klagers een week later zouden vertrekken. Het onderzoek diende derhalve binnen 3 dagen te worden afgerond. Een spoed uithuisplaatsing behoorde tot de

mogelijkheden. Terwijl klagers eigenlijk rustig hun reis wilden voorbereiden, werden zij geconfronteerd met gesprekken met hun advocaat, andere raadgevers en 2 onderzoekers van Jeugdzorg van de afdeling Kindermishandeling en Seksueel Misbruik. Het was in verschillende opzichten een bedreigende situatie voor klagers en hun gezin. En dit alles vanwege een, in de overtuiging van klagers, meer door een conflict dan door zorg gedreven melding van de directeur. Op 14 oktober 2016 kwam de uitslag van het onderzoek van Jeugdzorg. Van enige zorg was geen sprake. Klagers werden bedankt voor hun openheid en gecompimenteerd met de integriteit waarmee de buitenlandplannen waren vormgegeven.

De uitkomst van het onderzoek was voor klagers een scherpe indicatie voor het onzorgvuldig en onprofessioneel reageren en handelen van de schoolleiding, in het bijzonder van de directeur. Het had de schijn van misbruik van macht. Het overschreed de grenzen van het acceptabele, zeker gelet op de impact die de melding heeft gehad voor klagers en hun gezin.

3. Verweer

Door aangeklaagden wordt het volgende aangevoerd.

De klacht dient niet-ontvankelijk te worden verklaard daar alle gebeurtenissen die aanleiding hebben gegeven voor het doen van de zorgmelding langer dan een jaar voor het indienen van de klacht zijn gebeurd. Ook de eerste 2 klachtonderdelen betreffen handelingen of gebeurtenissen die langer dan een jaar geleden zijn gebeurd. Klagers zijn alweer ruim een half jaar in Nederland.

Indien de klacht ontvankelijk is, dienen de klachtpunten ongegrond te worden verklaard. Daartoe wijzen aangeklaagden op het volgende.

De aangeklaagden schetsen uitvoerig de context van de gebeurtenissen.

Zoals blijkt uit de melding die is gedaan bij Samen Veilig Midden Nederland (SAVE), de instelling voor jeugdzorg waarop de school is aangewezen, had de school ernstige zorgen over de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van beide kinderen van klagers.

In de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 is de leerling betrokken geweest bij ernstige incidenten betreffende seksueel grensoverschrijdend gedrag, zowel op school als thuis, vaak ook in combinatie met uitoefening van macht.

In 2015-2016 betrof het een medeleerlinge, K. Ondanks het feit dat de gedragingen zich grotendeels bij de leerlingen thuis afspeelden, wilde de school een begeleidende rol spelen, met steun van de GGD. De school had ook al contact gezocht met de vertrouwensinspectie. Toen de medeleerlinge niet in gesprek wilde gaan met de leerling in aanwezigheid van volwassenen en klagers daarover klaagden bij school, heeft de school aangegeven primair verantwoordelijk te zijn voor de gang van zaken op school. Zij wilde wel samen met klagers kijken hoe de leerling op een goede manier begeleiding zou kunnen worden gegeven. De aangeklaagden hebben geen samenwerking vanuit klagers ervaren maar juist weerstand en ontkenning van de problematiek. Klagers hebben de kinderarts van hun dochter aangehaald die had gezegd dat het gedrag van de leerling normaal was voor zijn leeftijd. Uit de correspondentie blijkt echter dat de kinderarts de leerling niet gezien heeft. Klagers hebben geen medewerking verleend aan het inzetten van hulp vanuit het samenwerkingsverband (ZOUT).

Aan het begin van het schooljaar 2016-2017 heeft grensoverschrijdend gedrag plaatsgevonden tussen de leerling en een andere medeleerlinge, L. Op 7 oktober 2016 heeft daarover een gesprek plaatsgevonden in aanwezigheid van de ouders van de betrokken leerlingen, aangeklaagden en een

deskundige bemiddelaar die werkzaam is geweest bij SAVE en veel ervaring heeft in dergelijke kwesties. De kinderarts van de leerlinge heeft deze deskundige aangeraden en alle betrokkenen gingen daarmee akkoord. Klagers toonden een ontkennende houding. De school heeft aangegeven zich daar zorgen over te maken. De deskundige heeft de aangeklaagden aangeraden een melding te doen bij Jeugdzorg. Het samenwerkingsverband en de GGD deelden deze mening. Aangeklaagden hebben klagers direct na het gesprek op 7 oktober 2016 medegedeeld een melding te zullen gaan doen hetgeen diezelfde dag nog telefonisch is gebeurd en de maandag daarop schriftelijk. Vanwege het geplande vertrek van klagers was haast geboden. De kinderen zouden anders aan het toezicht van de daartoe bevoegde instanties worden onttrokken. Niet duidelijk was of de kinderen onderwijs zouden krijgen in het buitenland. Ongeoorloofd schoolverzuim is bovendien een reden voor het doen van een melding bij de leerplichtambtenaar.

Op 28 december 2016 volgde het bericht dat het onderzoek van SAVE was afgesloten. Aangegeven werd dat er onvoldoende signalen waren die wezen op seksueel misbruik en pedagogische verwaarlozing. Er werd een afspraak gemaakt dat de kinderarts de situatie zou evalueren na 3-6 maanden. Of deze afspraak is nagekomen, weten aangeklaagden niet. Aangeklaagden hebben weliswaar begrip voor de snelheid waarmee het onderzoek door SAVE is gedaan maar zijn het niet eens met de doorlopen stappen. Het onderzoek is niet volledig geweest.

De leerplichtambtenaar heeft melding gedaan bij de Verwijsindex en heeft in november 2016 richting aangeklaagden aangegeven dat een snelle actie noodzakelijk was en dat een melding bij Veilig Thuis wat hem betreft gerechtvaardigd was.

De school heeft reële zorgen over de kinderen van klagers gehad. Zorgen die gedeeld werden door de GGD, de deskundige bemiddelaar, het samenwerkingsverband en de leerplichtambtenaar. Het behoort tot de verantwoordelijkheid en bevoegdheid van een school een melding te doen bij Veilig Thuis als de school zorgen heeft over de situatie van een leerling. Dit valt onder de vrije beleidsruimte van de school. De school heeft de melding op goede gronden kunnen doen en de klacht dient daarom ongegrond te worden verklaard.

Voor zover nog niet aan de orde geweest in het bovenstaande voeren aangeklaagden aan:

Ad 1. De aangeklaagden hebben steeds op een professionele en adequate wijze gereageerd op de incidenten en hebben zich door professionals laten bijstaan. Doordat klagers de zorg niet hebben gedeeld en niet hebben meegewerkt, voelden aangeklaagden zich genoodzaakt een melding te doen bij SAVE.

Daar waar klagers stellen dat de school niet meer bereid is geweest een gesprek te faciliteren, wijzen aangeklaagden op de mailcorrespondentie in dat kader. Voor een volledig beeld schetsen aangeklaagden de in feite privékwestie van 2015-2016 met de medeleerlinge. Toen bleek dat de medeleerlinge het voorgestelde gesprek niet wilde aangaan en klagers het niet eens waren met het voorgestelde vervolg, is de bemiddeling van de school opgehouden. In de weken na 2 juni 2016 hebben aangeklaagden geprobeerd met klagers te komen tot een door beide partijen gesteunde aanpak te komen voor een goede begeleiding van de leerling. Omdat dit niet is gelukt, hebben aangeklaagden een hulpvraag neergelegd bij het samenwerkingsverband (ZOUT).

Ad 2. Het is aangeklaagden niet duidelijk wat klagers met dit klachtpunt bedoelen. Indien klagers doelen op de communicatie over de emigratieplannen van klagers merken aangeklaagden het volgende op. Het is aangeklaagden pas op 7 oktober 2016 duidelijk geworden wanneer klagers wilden vertrekken. Op 19 september 2016 is door aangeklaagden aangegeven dat zij nog onderzochten wanneer zij zouden vertrekken en hoe op de reisperiode vanuit de school zou worden gereageerd. Aangeklaagden zouden zodra er meer duidelijk was over de reis daar nog op terug komen.

Ad 3. Volgens aangeklaagden is er geen sprake van conflicten geweest maar van een verschil van inzicht in wat de beste zorg zou zijn voor de kinderen van klagers. Aangeklaagden hebben zich bij het doen van de melding aan Jeugdzorg ondersteund gevoeld door diverse professionals, de leerplichtambtenaar en de voorzitter van het schoolbestuur. Of Veilig Thuis wel of niet de gemelde zorg onderschrijft, is niet van belang bij het oordeel of de school de melding wel of niet heeft kunnen doen. Van misbruik van macht is geen sprake. Aangeklaagden hebben zich grondig laten adviseren door allerlei instanties. Aangeklaagden doen alleen een melding als zij hele gegronde redenen daarvoor hebben. Aangeklaagden willen nimmer over de rug van kinderen 'hun gelijk halen'.

De opstelling van klagers heeft niet bevorderend gewerkt. Klagers zijn daarnaast niet duidelijk geweest over hun plannen inzake hun vertrek.

4. Ontvankelijkheid

De school is voor de behandeling van klachten aangesloten bij de commissie. Klagers kunnen worden aangemerkt als klagers in de zin van de klachtenregeling die voor de school geldt.

Aangeklaagden hebben een beroep gedaan op niet-ontvankelijkheid van de klacht. Een aantal gedragingen en beslissingen dateert van meer dan 1 jaar voor het indienen van de klacht. In zoverre gaat dit beroep op de niet-ontvankelijkheid op en acht de commissie de klacht niet-ontvankelijk.

Met betrekking tot het deel van de klacht dat betrekking heeft op het doen van de melding bij SAVE/Veilig Thuis geldt dat de commissie de klacht ontvankelijk oordeelt. Bij de beoordeling daarvan kunnen feiten en omstandigheden die hebben plaatsgevonden vóór de indiening van de melding bij SAVE/Veilig Thuis en die de aanleiding voor de melding zijn geweest, in de beoordeling worden betrokken.

De commissie verklaart klagers met in achtneming van het bovenstaande ontvankelijk in hun klacht.

5. Oordeel

Op grond van het dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting en daarbij over en weer is verklaard, komt de commissie tot het volgende oordeel.

Tijdens de hoorzitting heeft klager aangegeven dat de (schriftelijke) melding die de school bij SAVE/Veilig Thuis heeft gedaan de reden is geweest voor het indienen van onderhavige klacht.

Ad 1 en 3. De commissie stelt voorop dat naar haar oordeel de school in een situatie als de onderhavige niet aan waarheidsvinding behoeft te doen. Wel mag van haar worden verwacht dat zij zorgvuldig met de melding omgaat, ook ten opzichte van degene over wie de melding wordt gedaan. De context waarbinnen een melding wordt gedaan, speelt daarbij een rol.

De commissie is van oordeel dat de school gelet op de situatie in dit geval niet anders heeft kunnen doen dan een melding indienen bij Jeugdzorg. De commissie is met de school van oordeel dat de melding wellicht al eerder had moeten plaatsvinden. De school heeft terechte zorgen over de leerling gehad. Zoals de school ook heeft aangegeven, zijn de zorgen ruimer geweest dan het seksuele aspect en is de melding voortgekomen uit handelingsverlegenheid. De school had bovendien zorgen omtrent het voorgenomen plotselinge vertrek van klagers en hun kinderen. Niet gebleken is dat een conflict tussen klagers en aangeklaagden aan de melding ten grondslag heeft gelegen. De commissie is van oordeel dat de school terecht een melding heeft gedaan bij SAVE/Veilig Thuis.

De commissie merkt op dat wederkerende incidenten van seksueel grensoverschrijdend gedrag bij kinderen zijn geconstateerd. Dat staat vast. Dat het handelen van de school in reactie daarop

onprofessioneel en inadequaar is geweest, is de commissie niet gebleken. Zoals van de school verwacht mag worden, heeft de school met alle betrokken ouders gesproken. Veel van het gebeurde heeft zich in de privé- en gevoels sfeer afgespeeld. De commissie constateert dat de school juist veiligheid wilde bieden. De school heeft de melding gedaan mede omdat de klagers geen of ten minste onvoldoende zichtbare actie ondernamen. De school heeft ook eerst de GGD, de vertrouwensinspectie en het samenwerkingsverband ZOUT ingeschakeld. Als de school, zoals in dit geval, ernstige zorgen heeft, is de school bevoegd een melding te doen en hoeft zij, zoals hierboven al aangegeven, niet zelf een onderzoek in te stellen. In onderhavige situatie was de leerling betrokken bij verschillende incidenten en biedt het complete plaatje van de situatie rondom de leerling voldoende aanleiding voor het doen van een melding. De commissie acht de klachtonderdelen 1 en 3 **ongegegrond**.

Ad 2. De commissie is niet van oordeel dat sprake is van volledige onbetrouwbaarheid in de communicatie. De commissie constateert wel dat de communicatie haperingen vertoont. De communicatie komt onzeker over. De commissie geeft daarvan drie voorbeelden.

1. Toen K. niet wilde praten, heeft de school geen alternatief geboden. Te denken valt aan opnieuw een (gezamenlijk) gesprek met beide ouders, zonder de leerlingen. De ouders hadden het vervolgens thuis met hun kinderen kunnen bespreken.

2. Toen de extern deskundige op 7 oktober 2016 met betrekking tot L. mogelijk seksueel misbruik aan de orde stelde, is dat op dat moment vanuit de school ten onrechte niet afgekeurd. Dat had wel moeten gebeuren omdat bij dat gesprek niet betrokkenen aanwezig waren en dat gesprek onder de verantwoordelijkheid van de school werd gehouden.

3. Toen de extern deskundige op 7 oktober 2016 met de school aan het eind van de bespreking de afspraak had gemaakt dat de school de maandag daarop met iets op papier zou komen, is dat niet gebeurd maar is direct de melding gedaan. Weliswaar is het begrijpelijk dat de school de melding direct wilde doen maar voor klagers was het niet te volgen dat de melding al op vrijdag was gedaan terwijl zij maandag daarop nog bericht op papier zouden krijgen. De school had de afspraak voor de maandag niet moeten (laten) maken of de school had de melding tot maandag moeten uitstellen. De commissie acht de klacht **in zoverre gegrond**.